

Vet du hvor disse uttrykkene kommer fra?

Av [Kristin Cock](#) 22.08.2018 07:00

FRA BIBELEN: Mange av ordene og uttrykkene vi bruker stammer fra historier i Bibelen.
(MONTASJE: Rolf Magnus W. Sæther/Colourbox)

[Last ned bilde](#)

Ulv i fåreklær, ramaskrik og syndebukk er ord og uttrykk vi kjenner, men ikke alle vet hvor de kommer fra.

– Mange blir overrasket når de oppdager hvor mange av ordene og uttrykkene vi omgir oss med som har sitt opphav i Bibelen, sier Rune Arnhoff. Han er initiativtaker til Nordisk bibelmuseum i Oslo.

Vi sier gjerne ulv i fåreklær om noen som utgir seg for å være noe annet enn det de er, og skjuler sine egentlige hensikter bak et uskyldig ytre.

– Opprinnelig er uttrykket brukt i Bibelen for å beskrive falske profeter og hyklere, sier Arnhoff.

Ordet ramaskrik brukes ofte for å beskrive opposisjon og misnøye. Men ordet har sin opprinnelse fra fortellingene om kvinnene i Rama som sørget over sine tapte sønner. I Matteusevangeliet står det at det ble hørt skrik, gråt og høylytt klage.

– Kongen Herodes hadde bestemt at alle guttebarn som var to år eller yngre skulle drepes. Han var redd for konkurranse etter at de vise menn hadde fortalt at den nye kongen Jesus var født, forklarer han.

Bukken tar skylda

Rådgiver i Språkrådet, Erlend Lønnum mener bruken av bibelske uttrykk i vår dagligtale skyldes at Bibelen har hatt en så sentral rolle i norske hjem.

– Bibelen har vært en av de viktigste bøkene i norske hjem gjennom hundrevis av år. Den har vært med å forme språket vårt både muntlig og skriftlig, sier Lønnum.

Selv om Bibelen ikke har den samme statusen i dag, lever de bibelske uttrykkene videre.

– Vi bruker dem ofte uten å være klar over deres opphav, sier Lønnum.

Historien om syndebukken er beskrevet både i det gamle og det nye testamentet.

– Israelittene sendte hvert år en bukk ut i ørkenen. Folket skulle legge alle sine synder på bukken, som skulle føre dem med seg ut i ørkenen, og dermed gjøre menneskene skyldfrie, som en kollektiv syndsforlatelse, sier Arnhoff.

Også uttrykket å svelge eller sluke en kamel kommer fra Bibelen.

– Jesus mente fariseerne var altfor opptatt av detaljer og at de dermed ikke evnet å se helheten. Ifølge Jesus laget de et stort nummer ut av uvesentligheter, samtidig som de aksepterte mye ondskap så lenge de ikke mistet rikdom eller makt. I dag brukes uttrykket å sluke en kamel, om å akseptere eller gå med på noe man ikke er enig i, sier han.

Ordvegg

På en vegg i Nordisk bibelmuseum henger en liste over en rekke ord og uttrykk som er hentet fra beretninger i Bibelen.

– Det er både morsomt og interessant å lese historien bak de ordene og uttrykkene vi omgir oss med i det daglige. Det gir språket vårt en annen mening og dimensjon, sier Arnhoff.

Flere kjente norske uttrykk med opprinnelse i Bibelen:

- Skille klinten fra hveten
- Flytte fjell
- Som mor, så datter
- Ane fred og ingen fare
- Veid og funnet for lett
- Gammel og mett av dage
- Slag i luften
- Kjenne sin besøkestid
- Hans dager er talte
- Tale for døve ører

Kontaktperson:

- Rune Arnhoff, Nordisk bibelmuseum, mobil 401 05 777.

Newswire er et oppdragsfinansiert nyhetsbyrå. Artikler, bilder og videoer er til fri bruk i pressen. Denne artikkelen er skrevet for Nordisk bibelmuseum.